

How Special librarians Really Use the Internet

Supaporn Chaithammapakorn

In a departure from the current body of Internet research, 54 special librarians in the profit and not-for-profit sector, with access to the Internet and BITNET, responded to a five-page questionnaire on how they actually use these networks and what value they received from them. The results, summarized here, show that although the respondents use the Internet to obtain information not available in any other format, and to access databases and OPACs, their primary use of it for communication.

การใช้ Internet ของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ*

สุภาพร ชัยอัมมานะปกรณ์**

ในระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีบทความจำนวนมากที่เขียนถึงเรื่องของห้องสมุด และ Internet แต่ก็ยังไม่มีบทความเรื่องใดที่จะกล่าวถึงการใช้ Internet อย่างแท้จริงของบรรณารักษ์ บทความเกี่ยวกับ Internet มักจะกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ในเรื่องของนโยบาย การให้บริการของเครือข่ายและแนะนำวิธีการใช้หรือไม่ก็กล่าวถึงการให้ความสนใจสนับสนุนกับผู้ใช้รวมทั้งการประชาสัมพันธ์การใช้ Internet บทความส่วนมากยังกล่าวถึงแนวความคิดที่ว่าการเขียนโดยการผ่าน Internet (หรือ BITNET หรือ NREN) เป็นหัวใจสำคัญของห้องสมุดในอนาคต แต่ปรากฏว่ายังไม่มีผู้ใดสำรวจการใช้เครือข่ายนี้อย่างแท้จริงนอกเหนือไปจากการศึกษาในและของกรณีศึกษาและประวัติ พัฒนาการ

บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะซึ่งไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารห้องสมุด หรือ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขามักจะอยู่ในฐานะที่ต้องให้บริการ และอาจจะเป็นผู้ที่ใช้ Internet ในแบบที่แตกต่างไปจากบรรณารักษ์ฝ่ายเทคนิค การวิจัยในครั้งนี้เน้นการศึกษาการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะ เพื่อศึกษาถึงวิธีการที่บรรณารักษ์เฉพาะสาขากล่าวต่อผู้ใช้ซึ่งอาจใช้เครือข่ายสำหรับการทำวิจัยของตนและเพื่อเปรียบเทียบการใช้ Internet กับระบบไปรษณีย์

อิเล็กทรอนิกส์ภายใน (Internal e-mail system)

สรุปผลการวิจัยต่อไปนี้จะกล่าวถึง Internet โดยจำกัดเฉพาะการใช้การฝึกอบรมและการนำมายใช้สำหรับห้องสมุดในอนาคต และหวังว่าผลการวิจัยจะเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยครั้งต่อๆ ไป ว่าผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสารนิเทศใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ (electronic communications technology) อย่างไรในองค์การสมัยใหม่ รวมทั้งผลกระทบของเทคโนโลยีเหล่านี้ต่อบนบาทและสถานภาพของบุคคลเหล่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ บุคคลที่ได้รับการเชิญชวนผ่านประกาศ "Call for Participation" ของการประชุมทางคอมพิวเตอร์ ๙ ครั้ง ที่จัดขึ้นในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๙๑ และจากการประกาศในลักษณะเดียวกันใน SpecialList ซึ่งเป็นจดหมายข่าวฉบับเดือนสิงหาคม ของสมาคมห้องสมุดเฉพาะภาคจะมีแบบสอบถามสั้นๆ รวมอยู่ด้วย ผู้ตอบจะสามารถตอบแบบสอบถามนี้ทางไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร และไปรษณีย์ ในแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำถามเพียง ๓ คำถาม คือระยะเวลาที่ใช้ Internet หรือ BITNET รายการของ

* แปลและเรียบเรียงจาก Sharyn J. Ladner, and Hope N. Tillman, "How Special Librarians Really Use the Internet," *Canadian Library Journal* 49(June 1992): 211-215.

** สุภาพร ชัยอัมมานะปกรณ์ อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์) บรรณารักษ์ ๕ ฝ่ายวิเคราะห์เลขหน่วยและทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย ห้องสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การประชุมทางคอมพิวเตอร์ที่เป็นสมาชิกอยู่ รวมทั้งอธิบายอย่างสั้นๆ (อย่างมากที่สุด ภายใน 1 ย่อหน้า)ถึงการใช้BITNET หรือ Internet ของผู้ตอบแบบ/หรือ ของผู้ใช้

บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะจำนวน 113 ราย ที่ตอบแบบสอบถามสั้นๆ ในประกาศ จะได้รับจากแบบสอบถามจำนวน 5 หน้า ซึ่งมีคำถามแบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการใช้ Internet หรือ BITNET

ประชากร

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามสั้นๆ ที่ 2 จำนวน 54 คน ส่วนใหญ่ (จำนวน 35 คน) เป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในห้องสมุดสถาบันการศึกษา และจำนวน 32 คน เป็นผู้ที่ทำงานในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะเป็นกลุ่มพิเศษกว่าบรรณารักษ์กลุ่มอื่นๆ เนื่องจากบรรณารักษ์กลุ่มนี้ไม่เพียงแต่จะได้รับปริญญาขั้นสูงทางด้านห้องสมุด หรือทางสารนิเทศศาสตร์เท่านั้น แต่ยังเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาอื่นๆ อีกด้วย และมักจะได้รับการฝึกอบรมในระดับหลังปริญญา (postgraduate) ในสาขาวิทยาศาสตร์ธุรกิจ หรือ กฎหมาย นอกจากนั้นบรรณารักษ์เฉพาะสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนมากยังทำงานอย่างใกล้ชิดกับนักวิจัยซึ่งใช้ Internet มาก่อน เช่น ARPANET, NSFNET และ MILINET เป็นเวลาหลายปี

ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นจำนวนร้อยละ 65 เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดอุดมศึกษา และจำนวนร้อยละ 59 เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดที่เน้นในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และยังมีจากสาขาอื่นๆ ด้วย คือ นิติศาสตร์ แพทยศาสตร์ แผนที่ และธุรกิจ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คนมาจากองค์กรที่แสวงหากำไรซึ่งทั้งหมดอยู่ในอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 34 อยู่ในระดับผู้บริหาร (ผู้อำนวยการห้องสมุด ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่าย) และจำนวนร้อยละ 55 เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ที่ทำงานตั้งแต่ในห้องสมุดขนาดเล็กมีคนทำงานเพียง 1 คนไปจนถึงห้องสมุดขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรหลายร้อยคน รวมทั้งเป็นบรรณารักษ์ที่มาจากการสถาบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไปจนถึงห้องสมุดวิทยาลัยขนาดเล็กและห้องสมุดมหาวิทยาลัยของเขตเมือง แม้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 93 เป็นผู้ที่อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ก็มีผู้ตอบแบบสอบถามจากประเทศแคนาดา อาร์เจนตินา และเนเธอร์แลนด์ รวมอยู่ด้วย

ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการใช้ Internet หรือ BITNET อยู่ในค่าเฉลี่ยปานกลาง คือ 24 เดือน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 16 คน เคยใช้เครือข่ายเหล่านี้เป็นเวลา 12 เดือนหรือน้อยกว่านี้ ผู้ตอบจำนวน 19 คน มีประสบการณ์การใช้เป็นเวลา 13-36 เดือน และผู้ตอบจำนวน 19 คน ใช้ Internet เป็นเวลากว่า 3 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ Internet หรือ BITNET มากกว่าใช้ ระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ($z=2.81$) ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน ไม่เคยใช้ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ในหน่วยงานของตน

คำถามเกี่ยวกับการใช้

ในแบบสอบถามจะระบุให้ผู้ตอบช่วยจัดลำดับความสามารถหรือหน้าที่ 5 ประการ ของ Internet หรือ BITNET รวมทั้งอธิบายว่าใช้หน้าที่และความสามารถเหล่านั้นอย่างไร และมีความสามารถเกี่ยวกับการฝึกอบรมรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงระบบเหล่านี้

ในตอนท้ายของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด สอบถามเพื่อพิจารณาถึงความสำคัญและคุณค่าของ Internet หรือ BITNET ต่องานโดยทั่วๆ ไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม

ตามต้องขอโดยอาศัยประสมการณ์ ได้แก่ให้ระบุถึง 'ประยิช์สำคัญหรือโอกาสสำนับบรรณาธิการ' เอกพะสาขาในการใช้ BITNET/Internet' 'ข้อเสียที่สำคัญหรืออุปสรรคสำนับบรรณาธิการ' เอกพะสาขาในการใช้ BITNET/Internet' 'ความสนใจส่วนใหญ่หรือประสบการณ์อันมีค่าต่อการทรงจำต่อ BITNET/Internet' และความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้ BITNET/Internet

ค่าใช้จ่าย

สำนับคำสอนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสำนับการเข้าถึง Internet และเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายสำนับ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ภายในหน่วยงานนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าค่าใช้จ่ายของไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งภายในและภายนอกนั้นส่วนใหญ่หน่วยงานเป็นผู้จ่าย มีเพียงเล็กน้อยที่หน่วยงานต้องใช้เงินบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ภายในมากกว่าการเข้าถึง Internet แต่เป็นความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญและประมาณร้อยละ 20 ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้จ่ายค่าไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งภายในและภายนอก

การฝึกอบรม

ผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกประเภทการฝึกอบรมที่ได้รับ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 65 เรียนด้วยตนเอง ร้อยละ 59 เรียนจากเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 39 ได้รับการอบรมอย่างเป็นทางการเป็นเวลา 1 ชั่วโมง แต่ไม่มีคำสอนว่าเคยเรียนในโรงเรียนบรรณาธิการหรือไม่

นอกจากนั้นผู้ตอบยังระบุว่า เรียนจากการสอบถามจาก Internet เอง และจากการใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในศูนย์คอมพิวเตอร์ ซึ่งคำสอนเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนเรียนโดยอาศัยผู้อื่นช่วยเหลืออย่างมาก และไม่เลิงเห็นความจำเป็นของ การเรียน หรือการอบรมที่จัดโดยศูนย์คอมพิวเตอร์ของหน่วยงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุถึงความรู้ที่ควรจะมีในการฝึกอบรมว่า ควรมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการอบรมควรจะอธิบายถึงประวัติความเป็นมาและปรัชญาของ Internet เช่น Internet คืออะไร Internet มาจากไหน และ Internet ทำงานอย่างไร และถ้าจะให้การฝึกอบรมมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น ควรจะมีการฝึกการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (file transfer) การสืบค้นข้อมูลระยะไกล (remote login) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (mail) และข่าวที่ส่งทางระบบเครือข่าย (Netnews) การเรียนรู้การให้ address (addressing algorithms) ความปลอดภัยของข้อมูล (security files to safeguard computer/data) วิธีการที่จะเชื่อมโยงกับ Internet วิธีการติดตามพัฒนาการของ Internet และการเปลี่ยนทรัพยากร การจัดการการไหลเวียนของสารนิเทศ และข่าวรายงาน Internet นั้นแตกต่างจากบริการออนไลน์ (ที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย) อื่นๆ อย่างไร

นอกจากนี้ ยังมีข้อแนะนำในเรื่องการฝึกอบรมโดยเน้นถึงความต้องการของบรรณาธิการว่า NET มีประโยชน์ต่อบรรณาธิการอย่างไร และศักยภาพในการใช้ NET สำนับห้องสมุด จะทราบถึงระบบที่เป็นสมาชิกเครือข่ายที่จะใช้ information nodes สามารถระบุแหล่ง และเข้าถึงการประชุม (forums) และสำนักพิมพ์ที่สนใจได้อย่างไร วิธีการที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเชื่อมโยงกับการทำงานของห้องสมุด และวิธีการซักขานบริษัทจัดจำหน่าย เพื่อจัดให้มีการเข้าถึงไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange หรือ EDI)

ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนไม่กี่คนยังคงไม่แนใจในเรื่องความจำเป็นของการฝึกอบรม แต่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการฝึกอบรมสำนับองค์การ (ห้องสมุดและศูนย์คอมพิวเตอร์) สมาคมวิชาชีพ และโรงเรียนบรรณาธิการ อุปกรณ์การสอนมีทั้งเอกสารสิ่งพิมพ์วิดีโอและแผ่นดิสต์ฟาร์ม (demo disks)

การใช้ Internet

ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถึงการใช้ Internet ใน 6 ประเภท ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การใช้ BITNET/INTERNET ของบรรณารักษ์

การใช้*	ร้อยละ
การสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	93
การประชุมอิเล็กทรอนิกส์, BBS, listservs	61
การสืบค้นฐานข้อมูลระยะไกล	39
การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล และการແກ່ປັບປຸງຂໍ້ມູນ	37
การวิจัย และการจัดพิมพ์	22
การสื่อสารส่วนบุคคล และกิจกรรมนันทนาการ	11

*ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และจำนวนร้อยละไม่รวมเป็น 100

ยกเว้นในการนี้การใช้ การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล พบว่าไม่มีความแตกต่างในการใช้ระหว่างห้องสมุด แต่ละประเภท (ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา กับ ประเภทอื่น ๆ) ลักษณะสาขาวิชา (วิทยาศาสตร์ กับ สาขาวิชาอื่น ๆ) หรือประสบการณ์ (ระยะเวลาการใช้ Internet)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิก (Electronic mail)

จากตารางที่ 1 พบร้า วัตถุประสงค์ของการใช้ Internet ก็คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เหตุผลก็คือ ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ Internet เพื่อการติดต่อกับผู้ร่วมงานและเพื่อน ๆ เนื่องจากเป็นการยั่งยืน ทางในการติดต่อ ลดความรู้สึกโดยเดี่ยวจากผู้ร่วมงาน และเป็นการนำเข้าไปสู่ความรู้สึกของความ เป็นส่วนหนึ่งกับบรรณารักษ์อื่น ๆ เหตุผลข้ออื่น ๆ ที่ผู้ตอบกล่าวถึงก็คือ ความรวดเร็วในการติดต่อ สื่อสาร ช่วยประหยัดเวลา ลดค่าโทรศัพท์ และ เป็นการตัดปัญหาการที่ต้องใช้โทรศัพท์

เหตุผลอื่น ๆ ที่ใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์นั้นรวมถึง

- การรับลิขสิทธิ์อย่างรวดเร็ว
- การให้และการรับบริการอ้างอิงทางอิเล็กทรอนิกส์ และความช่วยเหลือทางวิชาการต่าง ๆ
- การขอรับและให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด
- การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด การหางาน หารสารที่ขาดหายไป การແກ່ປັບປຸງฉบับชั้น
- การระบุแหล่งเอกสาร
- การยื่นใบสมัครงาน
- การช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องของ สมาคมวิชาชีพและงานของคณะกรรมการ- การต่าง ๆ

การประชุม (Computer Forms)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกับการอภิปรายของกลุ่มคอมพิวเตอร์ พวกรเข้าไม่ได้จำกัดวงเฉพาะวงการห้องสมุดเท่านั้น แต่มีการหารือกันในสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งทางธุรกิจอีกด้วย ผู้ตอบแบบสอบถาม 54 ท่าน อยู่ในกลุ่มทางคอมพิวเตอร์ต่างๆ ถึง 68 กลุ่ม ซึ่งได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

1. หัวข้อที่เป็นการประชุมที่มุ่งเน้นสำหรับหัวข้อที่ผู้ฟังเฉพาะกลุ่มให้ความสนใจ

2. เป็นการติดต่อสื่อสารที่เยี่ยมยอดและรวดเร็ว เนื่องจากสามารถเสนอและตอบปัญหาให้ผู้ร่วมประชุมได้ทันที รวมทั้งค่าใช้จ่ายในระบบโทรศัพท์น้ำค่อนกลดลงด้วย

การสืบค้นฐานข้อมูลระยะไกล (Remote database searching)

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 39 มีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ระยะไกล (remote computer-systems) ของระบบ Internet จากจำนวนนี้ร้อยละ 80 กล่าวว่า ตนได้สืบค้นบัญชีรายการระบบออนไลน์ (OPACs Online Public Access Catalog) ด้วยเหตุผลต่างๆ กันคือ เพื่อตรวจสอบสถานะของเอกสาร/หนังสือ ก่อนที่จะใช้บริการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด สำหรับการพัฒนาทรัพยากรและงานจัดหา รวมทั้งการอ้างอิง เนตเวลล์ อีก 7% ก็คือ สืบค้นบัญชีรายการระยะไกล (remote catalogues) เพื่อตรวจสอบการใช้ทรัพยากร่วมกัน หรือเพื่อตรวจสอบว่าห้องสมุดแห่งอื่นกำลังทำอะไรกับระบบอัตโนมัติ

ผู้ตอบแบบสอบถามหลายคนได้กล่าวถึง ระบบห้องสมุดบางระบบที่มีความสามารถในการสืบค้น (ภายใต้การเข้าถึง OPAC ของห้องสมุด) เช่น ระบบ MELVYL ของ The University of California และระบบ CARL ของ The Colorado Alliance of Research

Libraries ผู้ตอบอีก 7% กล่าวว่าพวกรเข้าใช้ Internet เพื่อเข้าถึงการบริการทางบรรณานุกรมอื่น ๆ เช่น RLIN, OCLC, EPIC, Medline และ Dialog

ผู้ตอบแบบสอบถาม สืบค้นฐานข้อมูลที่ไม่ใช้ฐานข้อมูลทางบรรณานุกรม โดย Internet โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรณารักษ์ห้องสมุดสาธารณะใช้ Internet ค้นฐานข้อมูลดังกล่าวมากกว่าบรรณารักษ์ในสาขาอื่น ๆ ซึ่งไม่ต้องสงสัยว่า Internet มีบทบาทที่สำคัญต่อการวิจัยสาขาวิชาสาธารณะมากเพียงใด

การแลกเปลี่ยนข้อมูลจากการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (File transfer data exchange)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 37 ใช้ Internet ถ่ายโอนข้อมูลซึ่งมีจำนวนพอ ๆ กับการใช้ฐานข้อมูลระยะใกล้ การใช้ Utility ใน การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลแตกต่างจากไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการสืบค้นฐานข้อมูลระยะไกลในเรื่องระดับประสบการณ์ของการใช้เครื่องข่ายผู้ใช้จำนวนร้อยละ 50 มีประสบการณ์มากกว่า (หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเคยใช้ BITNET หรือ Internet มาตั้งแต่ 2 ปี) ใน การส่งหรือรับ file ข้าม Internet โดยผู้ที่มีประสบการณ์น้อยมีเพียงร้อยละ 25 ($z=1.96$) บรรณารักษ์ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใช้การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล มากกว่าบรรณารักษ์ในสาขาอื่น ๆ แต่ความแตกต่างเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญ ($z=1.32$)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล เป็นลำดับที่ 2 รองจากการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากจะกล่าวถึงการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล ไปพร้อม ๆ กับเรื่อง remote login ซึ่งซึ่งให้เห็นว่า อาจเป็นความไม่กระจำชัดในแนวคิดของงานทั้ง 2 งานของ Internet ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ FTP เพื่อรับ files resident บน remote systems และบางครั้ง files อื่น ๆ ผ่าน BITNET listservs

ผู้ตอบแบบสอบถาม download ข้อมูลจาก remote servers เช่น The WAIS application จาก Thinking Machines และ listserv-specific reports เช่น PACSL Review articles รายงานทางคอมพิวเตอร์ศาสตร์และ shareware มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากใช้หนังสือแนะนำหรือคู่มือผ่าน Internet เช่น The Barron and St. George directories; Kovac's directory of computer forums และ Strangelove's directory of E-journals หลายคนได้รับรายงานสิ่งพิมพ์รูบราล รายงานทางวิชาการ หรือ การบริการอย่างเร่งด่วน จาก Dialog SRI documents และจดหมายข่าวอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีการส่งแฟ้มข้อมูลผ่าน Internet ด้วย เช่น ส่งผลการวิจัยไปยังผู้ใช้ระยะไกล (remote users) รายชื่อหนังสือที่จัดทำ และแฟ้มข้อมูล Project Gutenberg รวมทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดสาธารณะที่มีกิจกรรมการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลด้วย

การวิจัยและการจัดพิมพ์ (Research and publication)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 22% ใช้ Internet ในการวิจัยและการจัดพิมพ์ 2 แบบ คือ ในฐานะที่เป็นนักวิจัย ทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานจากสถาบันอื่นๆ และติดต่อกับบรรณาธิการavarสารและผู้จัดพิมพ์หนังสือและในฐานะที่เป็นบรรณาธิการจัดหมายข่าวหรือavarสาร ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบในการติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานซึ่งแสดงให้เห็นว่า Internet ช่วยให้มีการกระจายของสารนิเทศต่อสมาชิกของชุมชนบรรณารักษ์ศาสตร์เพิ่มมากขึ้น โดยการให้โอกาสติดต่อกับบุคคลต่างๆ โดยผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และเข้าถึงสารนิเทศอิเล็กทรอนิกส์ผ่านการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล และ remote login

คุณค่าของการสื่อสาร

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 50 รายได้อธิบายถึงประสบการณ์ของตนในเรื่องประโยชน์ที่สำคัญหรือโอกาสในการใช้ Internet และได้กล่าวถึงลักษณะบางประการของการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ใช้ Internet เอง เห็นว่าไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นเหตุผลสำคัญในการใช้ Internet เพราะให้ความสะดวก ประยุตเวลา ไม่ยุ่งยาก และประหยัดค่าใช้จ่ายในการที่จะสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานทั่วโลก

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์บนระบบ Internet เป็นกลไกสำคัญสำหรับชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกรายได้กล่าวถึง Internet ในคุณลักษณะที่เหมือนๆ กันว่า

- เป็นการทำลายสิ่งกีดขวาง (ทางด้านภาษา-ภาพ จิตใจ และเศรษฐกิจ) เพื่อเข้าสู่การติดต่อสื่อสาร
- เป็นการติดต่อกับบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะอื่นๆ โดยไม่ต้องเดินทาง
- เป็นการสื่อสารอย่างง่ายๆ เมื่อต้องการ
- เป็นการติดต่อสื่อสารทางความคิดและการอภิปรายที่เกิดขึ้นโดยการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะไม่เคยได้เห็นจากที่อื่นๆ เลย
- เป็นการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานในหัวข้อที่สนใจร่วมกัน
- เป็นหนทางหนึ่งของการแบ่งปัน สารนิเทศและประสบการณ์โดยทันทีทันควัน
- เป็นความสามารถในการใช้สารนิเทศร่วมกับเพื่อนร่วมอาชีพเพื่อรวบรวมข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- เป็นการสร้างชุมชนห้องสมุดขนาดใหญ่กว่าเดิมโดยมีรากฐานอยู่ที่ความสนใจมากกว่าสภาพ

ทางภูมิศาสตร์

- เป็นสิ่งใหม่ๆ และสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมอาชีพ ไม่ว่าจะอยู่ไกลหรือใกล้
- เป็นการสื่อสารอย่างรวดเร็วกับเพื่อนร่วมอาชีพผู้สามารถให้ประสบการณ์อันมีค่ายิ่ง
- เป็นความสามารถที่จะสื่อสารกับคนอื่น ๆ ในสถานการณ์คล้าย ๆ กัน
- สามารถติดต่อกันได้ทั้งในสหรัฐอเมริกาและทั่วโลก

๔๖

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เข้าให้เห็นถึงบางสิ่งบางอย่างที่อาจจะหลงลืมไป เพราะการหลงในลักษณะแบบใหม่ของสารนิเทศที่ได้จากระบบ Internet Internet อาจจะช่วยในการเพิ่มวิถีทางที่จะติดต่อกันในหมู่นักวิชาการและบรรณาธิการ แต่อันตรายก็คือ การที่เรามุ่งเน้นความพยายามและพยายามกำลังของเรามาไปที่ทรัพยากรที่มีมากฐานจากเครื่องจักรอาจทำให้เราต้องสูญเสียอะไรบางอย่างจากทรัพยากรมนุษย์ไปได้